

Sygn. akt III Ca 203/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa J. Z.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 7 sierpnia 2014 r., sygn. akt I C 1432/13

1. zmienia zaskarżony wyrok:

a) w punkcie 2 o tyle tylko, że odsetki od kwoty 7.400 złotych zasądza od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia 26 sierpnia 2013 r.,

b) w punkcie 3 w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

c) w punkcie 4 w ten sposób, że nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 719,02 (siedemset dziewiętnaście 02/100) złotych tytułem kosztów sądowych;

2. oddala apelację w pozostałym zakresie;

3. znosi wzajemnie koszty postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Maryla Majewska-Lewandowska SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Powód J. Z. wniósł o zasądzenie od (...) S.A. w S. kwoty 10.130,50 zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż doszło do szkody w należącym do niego samochodzie. W dacie zdarzenia powód był objęty przez pozwanego ochroną ubezpieczeniową w zakresie Autocasco. Pozwany po zgłoszeniu szkody ustalił odszkodowanie na kwotę 7.400 zł, jednakże nie wypłacił jej do dnia wytoczenia powództwa. Na kwotę dochodzoną

pozwem składa się należne odszkodowanie wyliczone przez prywatnego rzeczoznawcę oraz koszt sporządzenia prywatnej ekspertyzy. Strona powodowa podkreśliła, że żądanie odsetek wynika ze skierowanego do pozwanego wezwania do zapłaty. Na rozprawie w dniu 4 sierpnia 2014 roku powód oświadczył, że po wniesieniu pozwu i po terminie wymagalności otrzymał od pozwanego odszkodowanie w łącznej kwocie 7.400 zł. Wobec czego, cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty głównej, jednocześnie oświadczył, że domaga się zasądzenia odsetek od kwoty 7.400 zł od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia wypłaty i kwoty 430,50 zł tytułem zwrotu kosztów ekspertyzy.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz obciążenie powoda kosztami postępowania. Nie kwestionując zasady swojej odpowiedzialności i wykupienia przez powoda polisy ubezpieczeniowej u pozwanego, wskazał, że wypłacił kwotę 7.400 zł tytułem odszkodowania. Wyjaśnił, że rozliczył szkodę jako całkowitą, bowiem koszt naprawy pojazdu znacznie przekroczył jego wartość.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach umorzył postępowanie odnośnie kwoty 9.700 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe od kwoty 7.400 zł od dnia 23 sierpnia 2013r. do dnia 6 listopada 2013r. oraz kwotę 430,50 zł, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.915,20 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 719,02 zł tytułem zwrotu części kosztów opinii biegłego tymczasowo wyłożonych z sum budżetowych.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że w dniu 1 września 2012r. uszkodzeniu uległ, należący do J. Z. samochód. W chwili zdarzenia powód miał zawartą z pozwanym (...) Spółką Akcyjną w S. umowę ubezpieczenia Autocasco. Poszkodowany zgłosił szkodę pozwanemu, który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego początkowo ocenił, że brak jest podstaw do wypłaty odszkodowania, bowiem doznana przez powoda szkoda nie może zostać rozliczona jako szkoda całkowita, a tylko taka zgodnie z postanowieniami ogólnych warunków umowy obliguje zakład do wypłaty odszkodowania. O podjętej decyzji powiadomił powoda pismem z dnia 18 kwietnia 2013 r. Wobec takiego stanowiska powód zlecił wykonanie kalkulacji naprawy i zapłacił za to 430,50 zł brutto. Pismem z dnia 16 lipca 2013r. powód, powołując się na treść prywatnej kalkulacji, wezwał pozwanego do wypłaty należnego odszkodowania w terminie do dnia 22 sierpnia 2013 r. Pozwany pismem z dnia 13 sierpnia 2013r. poinformował, że po ponownej analizie akt szkody uchyła dotychczasowe stanowisko i wznawia postępowanie likwidacyjne a pismem z dnia 22 sierpnia 2013 r. o przyznaniu odszkodowania w kwocie 7.400 zł brutto. Zgodnie z treścią opinii biegłego wartość nieuszkodzonego pojazdu powoda na dzień szkody wynosiła 10.900 zł brutto, zaś wartość uszkodzonego pojazdu wynosiła 3.600 zł brutto. Wartość szkody w pojeździe powoda przekroczyła 70 % wartości rynkowej pojazdu, szkoda ma więc charakter szkody całkowitej.

Powyższe okoliczności doprowadziły Sąd Rejonowy do przekonania, że powództwo należało uwzględnić w całości, w zakresie w jakim nie zostało cofnięte, natomiast co do kwoty głównej Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w sprawie w części, w której nastąpiło cofnięcie, tj. odnośnie kwoty 9.700 zł orzekając jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Pozwany nie kwestionował zasady odpowiedzialności, a spór pomiędzy stronami ograniczył się do kwestii zasadności domagania się przez powoda zwrotu kosztów prywatnej ekspertyzy. W ocenie Sądu pierwszej instancji, roszczenie powoda w tym zakresie jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie. Ekspertyza pozwoliła na zbadanie zasadności decyzji ubezpieczyciela, albowiem poszkodowany nie mając odpowiedniej wiedzy w zakresie motoryzacji zwrócił się do osoby mającej w tym zakresie większą aniżeli on wiedzę celem ustalenia wartości pojazdu przed szkodą i po, jak również kosztów naprawy. (...) opinia nie potwierdzała stanowiska strony pozwanej, co więcej po powołaniu się powoda na wnioski z niej płynące strona pozwana zdecydowała się na wznowienie postępowania likwidacyjnego, a w konsekwencji na przyznanie powodowi odszkodowania. Tym samym ekspertyza ta wobec początkowego stanowiska pozwanego była koniecznym kosztem uzyskania odszkodowania, wobec czego zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 430,50 zł. Sąd Rejonowy wskazując na regulację zawartą w art. 817§ 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda odsetki od kwoty 7.400 zł od dnia 23 sierpnia 2013 r. do dnia 6 listopada 2013 r., a to do dnia zapłaty odszkodowania, zgodnie z żądaniem pozwu albowiem powód domagał się zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 23 sierpnia 2013 r., powołując się na termin zapłaty określony w wezwaniu. Ponadto zasądził kwotę 430,50 zł tytułem kosztów sporządzenia prywatnej ekspertyzy. O kosztach procesu Sąd pierwszej instancji orzekł na zasadzie art. 100

k.p.c. Postępowanie w kwocie 719,02 zł skredytował Skarb Państwa wobec przyznania biegłemu wynagrodzenia w wysokości wyższej aniżeli wpłacona przez stronę zaliczka, Sąd Rejonowy zobowiązał zatem pozwanego do zwrotu tej kwoty.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w części co do pkt. 2 i postanowienia o kosztach, wnosząc o jego zmianę poprzez zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 2 poprzez oddalenie powództwa co do kwot w nim wymienionych i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania za obie instancje.

Zarzucił naruszenie przepisów postępowania, a to art. 233§ 1 k.p.c. poprzez dowolne dokonanie przez Sąd oceny zgromadzonego materiału dowodowego, naruszające obowiązujący porządek prawny, tj. fundamentalną zasadę równości wyrażoną w Konstytucji przez uznanie za wiarygodne i mające moc dowodową oświadczenie powoda, że pozwany uregulował należność dochodzoną pozwem po wniesieniu pozwu, a odmówieniu tych przymiotów oświadczeniu pozwanego, że zapłata nastąpiła przed wniesieniem pozwu; naruszenie podstawowej zasady postępowania cywilnego, w którym strony powinny mieć takie same prawa i obowiązki, gdyż nie może być tak, że wobec powoda stosuje się inne zasady niż wobec pozwanego, przez uznanie za wiarygodne twierdzeń powoda a odmówienie wiarygodności twierdzeniom pozwanego. Zarzucił oparcie wniosku co do daty uregulowania przez pozwanego kwoty dochodzonego roszczenia na dowodach nieprawidłowo przeprowadzonych, nie dających podstaw do przyjęcia, że pozwany dokonał zapłaty po wniesieniu pozwu. Ponadto zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 361 k.c. poprzez uznanie, że pozwany odpowiada za szkodę spowodowaną zdarzeniem w pełnym zakresie z pominięciem ograniczenia tej odpowiedzialności do następstw pozostających w normalnym związku przyczynowym ze szkodą i w konsekwencji na zasądzeniu na rzecz powoda odszkodowania ponad poniesioną szkodę przez: zasądzenie odsetek od kwoty 7.400 zł od dnia 23.08.2013r. do dnia 6.11.2013r., które to daty są w okolicznościach sprawy całkowicie dowolne, skoro pozwany dokonał zapłaty w dniu 26.08.2013r. oraz zasądzenie kwoty 430,50 zł tytułem zwrotu kosztów prywatnego rzeczoznawcy, skoro opinia biegłego sądowego wykazała słuszność wyliczeń pozwanego. Pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z potwierdzenia przelewu kwoty 7.400 zł z dnia 26.08.2013r., powołując się na to, iż potrzeba powołania tego dowodu wyniknęła na obecnym etapie postępowania wobec treści zaskarżonego orzeczenia, a przeprowadzenie tego dowodu nie spowoduje przewlekłości postępowania.

Powód w odpowiedzi na apelację nie zakwestionował prawdziwości dokumentu i nie wskazał, by otrzymał kwotę 7.400 zł. z inną datą niż wskazana przez apelującego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Sąd Odwoławczy uznał, że zachodzą przesłanki z art. 381 k.p.c. do przeprowadzenia dowodu z polecenia przelewu (k – 289), wobec braku przeprowadzenia przed Sądem I instancji postępowania dowodowego w zakresie daty spełnienia świadczenia przez pozwanego, mimo że ten fakt stanowił podstawę do cofnięcia przez powoda roszczenia w zakresie kwoty otrzymanej.

Dokonując oceny materiału dowodowego zebranego przed Sądem I i II instancji w zakresie zaskarżonym, Sąd Odwoławczy uznał, że w zakresie poniesionych kosztów opinii prywatnej przez powoda, ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego dokonane zgodnie z warunkami art. 233 k.p.c. są prawidłowe, bowiem strona pozwana nie zakwestionowała skutecznie, iżby w takiej dacie i w takim zakresie kwotowym, koszty tej opinii nie były faktycznie poniesione przez powoda.

Natomiast należało odmiennie od zaskarżonego orzeczenia ustalić zasadność dochodzenia odsetek ustawowych od kwoty 7.400 zł. przekazanej dobrowolnie przez pozwanego powodowi z tytułu wartości szkody w pojeździe.

W ocenie Sądu Odwoławczego, Sąd Rejonowy nie miał podstaw faktycznych do ustalenia, że zapłata kwoty 7.400 zł. uzasadnia datę końcową naliczania odsetek za opóźnienie, a to 6.11.2013 r. Na taką datę nie wskazuje żadna

okoliczność naprowadzona przez strony. Nie może taką podstawą być korespondencja prowadzona pomiędzy stronami, skoro żadna ze stron nie wskazała przed Sądem I instancji z jaką datą kwota powyższa została przekazana powodowi.

W ocenie Sądu Odwoławczego obowiązek procesowy związany z dochodzeniem odsetek za opóźnienie, obligował powoda w trybie art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. do wskazania tej daty, skoro wiązała się ona z czynnością procesową jaką było cofnięcie pozwu z uwagi na zapłatę kwoty powyższej.

Powód daty końcowej żądania odsetek nawet nie wskazał, czy to w pozwie, czy też w dalszych pismach procesowych, szczególnie w swoim oświadczeniu o cofnięciu powództwa co do kwoty 9.700 zł. Nie zakwestionował także stanowiska zawartego w apelacji, szczególnie nie odniósł się do przelewu bankowego, który ze wskazaną tam datą został dołączony do odwołania pozwanego.

Dokonując zatem samodzielnie ustaleń faktycznych w II instancji w trybie przewidzianym art. 233 k.p.c., Sąd Odwoławczy uznał, że materiał dowodowy zgromadzony zarówno przed Sądem Rejonowym jak i Sądem Odwoławczym daje podstawę do ustalenia, że pozwany spełnił świadczenie objęte żądaniem pozwu w zakresie kwoty 7.400 zł. w dniu 26.8.2013 r., a zatem przed wytoczeniem przez powoda procesu w niniejszej sprawie (k – 2).

W tym stanie faktycznym należało uznać za uzasadniony zarzut apelacyjny bezpodstawnego obciążenia pozwanego odsetkami ustawowymi za okres po 26.8.2013 r. Powód bowiem nie wykazał, by kwotę 7.400 zł. otrzymał w terminie późniejszym niż wskazany na k- 289, a co za tym idzie nie wykazał by pozwany po tej dacie spóźnił się z wykonaniem zobowiązania objętego roszczeniem pozwu, co mogłoby uzasadniać zasądzenie za dalszy okres odsetek w oparciu o art. 481 k.c.

Konsekwencją powyższej oceny żądania głównego powoda jest także zmiana orzeczenia o kosztach procesu za I instancję, przy uwzględnieniu zakresu uwzględnionego roszczenia zgłoszonego przez powoda, wydatkowanych kwot objętych art. 98 k.p.c. i mając na uwadze, iż cofnięcie roszczenia nastąpiło w stanie faktycznym sprawy jednoznacznie ustalającym, iż zaspokojeniem roszczeń objętych pozwem nastąpiło przed wytoczeniem sprawy sądowej.

Nieuzasadniony natomiast jest zarzut skarżącego nieprawidłowego zastosowania art. 361 k.c. co do uwzględnienia żądania powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 430,50 zł. tytułem poniesionych kosztów prywatnej opinii rzeczoznawcy technicznego. Prawidłowo Sąd Rejonowy uznał zasadność tego roszczenia. Jak bowiem wynika z prawidłowo dokonanych w tym zakresie ustaleń faktycznych, pozwany odmówił wypłaty powodowi jakiegokolwiek kwoty tytułem szkody w pojeździe powoda i dopiero wskutek wezwania do zapłaty, pozwany pismem z dnia 13.8.2013 r. (k – 69) uchylił swoje odmowne stanowisko w sprawie i wznowił postępowanie likwidacyjne.

W takim stanie faktycznym tej sprawy, należało uznać, że dopiero po zapoznaniu się z opinią rzeczoznawcy z dnia 10 czerwca 2013 r. (k – 10 i n.) pozwany uwzględnił w przeważającym zakresie dobrowolnie żądanie powoda. Zatem w ocenie Sądu Odwoławczego trafnie w zaskarżonym orzeczeniu Sąd rejonowy uznał istnienie związku przyczynowego pomiędzy poniesieniem kosztów na opinię rzeczoznawcy ze skutkami, za które pozwany odpowiada z tytułu umowy stron.

Stanowisko to jest zgodne z utrwalonym orzecznictwem sądów powszechnych i Sądu Najwyższego, które podziela Sąd Odwoławczy w niniejszej sprawie.

Reasumując, zaskarżone orzeczenie jako częściowo nieprawidłowe podlegało zmianie, dlatego orzeczono jak w punkcie 1 sentencji wyroku z mocy art. 386 § 1 k.p.c.

Apelacja w pozostałym zakresie jako nieuzasadniona została oddalona w oparciu o art. 385 k.p.c.

Wobec zakresu przedmiotowego uwzględnionej apelacji, dokonując odniesienia tego zakresu do poniesionych przez poszczególne strony kosztów postępowania odwoławczego, Sąd uznał,

że zachodzą przesłanki z art. 100 k.p.c. do wzajemnego zniesienia kosztów postępowania odwoławczego, postanawiając przy zastosowaniu art. 108 § 1 k.p.c. jak w punkcie 3 sentencji.

SSR(del.) Maryla Majewska – Lewandowska SSO Tomasz Tatarczyk SSO Krystyna Hadryś